

Дундговь аймгийн сүүлийн 20 жилийн цаг агаарын байдал

Дундговь аймаг нь Монгол улсын нутгийн төв хэсэгт талархаг нутагт говь хээрийн бүсийн зааг дээр оршдог. Нутгийн хамгийн өндөр цэг нь 1926 м өндөр, Дэлгэрхангай уул юм. Мөн Их, Бага газрын чулуу зэрэг уулс бий. Дундговь аймгийн нутагт Онгийн голоос өөр том гол, нуур байхгүй.

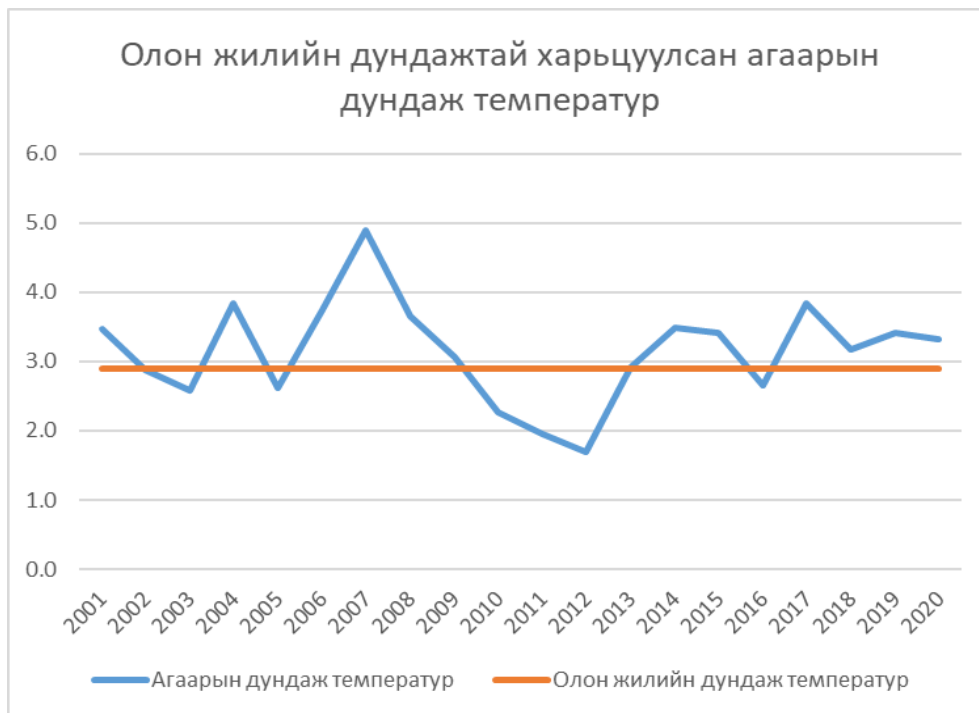
Дундговь аймгийн нутаг боржин чулуутай цохио, толгод, бэсрэг уулс бvхий ухаа гvвээрхэг тэгшивтэр нутагт хамаарна. Нийт газар нутгийн талбай 74,690 км квадрат. Далайн түвшнээс дээш 1100-1377 метрт өргөдсөн байдаг.

Дэлхийн уур амьсгалын өөрчлөлт Монгол оронд, тvvний дотор Дундговь аймагт ч тодорхой илэрч, улмаар энэ нь хvний вйл ажиллагааны хvчин зvйлтэй нийлж байгаль орчинд нөлөөлөх явдал ажиглагдаж байна.

Агаарын температур:

Дундговь аймгийн агаарын температур ОЖД-аар 1,1- 4,5 градусын хооронд хэлбэлздэг байна. Агаарын дундаж температураас үзэхэд 2007 он хамгийн дулаан жил, 2012 он хамгийн хүйтэн жил, бусад жилүүд дундажын орчим байсан байна. Агаарын үнэмлэхүй хамгийн бага -41,0 градус 2002 онд Сайхан-Овоо өртөөнд ажиглагдсан байдаг. Агаарын үнэмлэхүй их температур 41,0 градус 2017 онд Гурвансайхан өртөөнд тус тус ажиглагдсан байдаг байна.

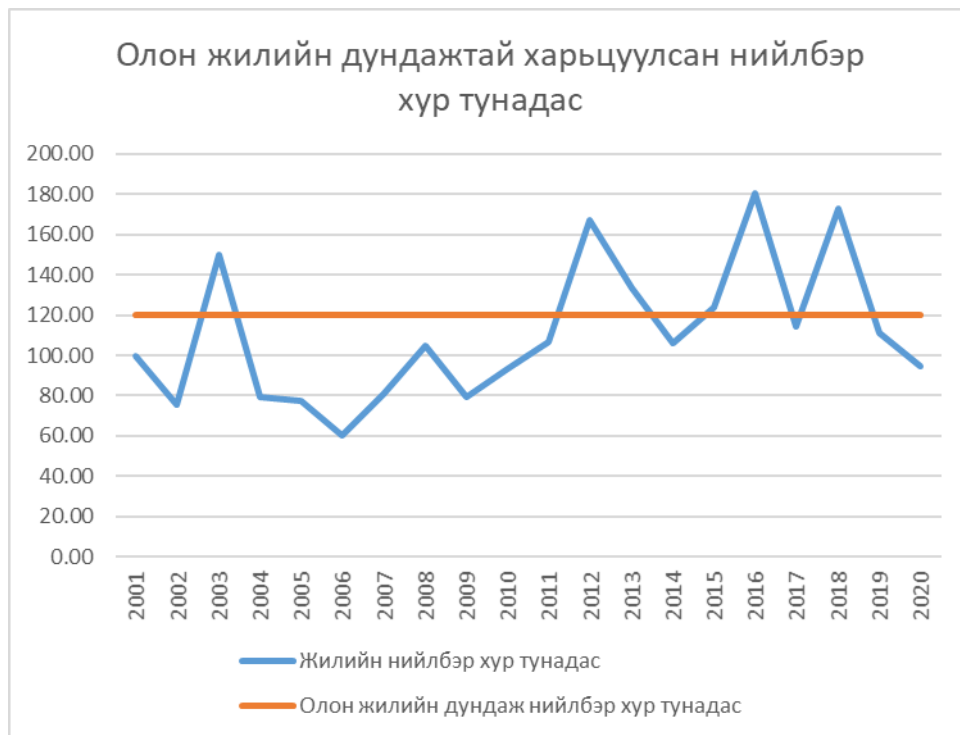

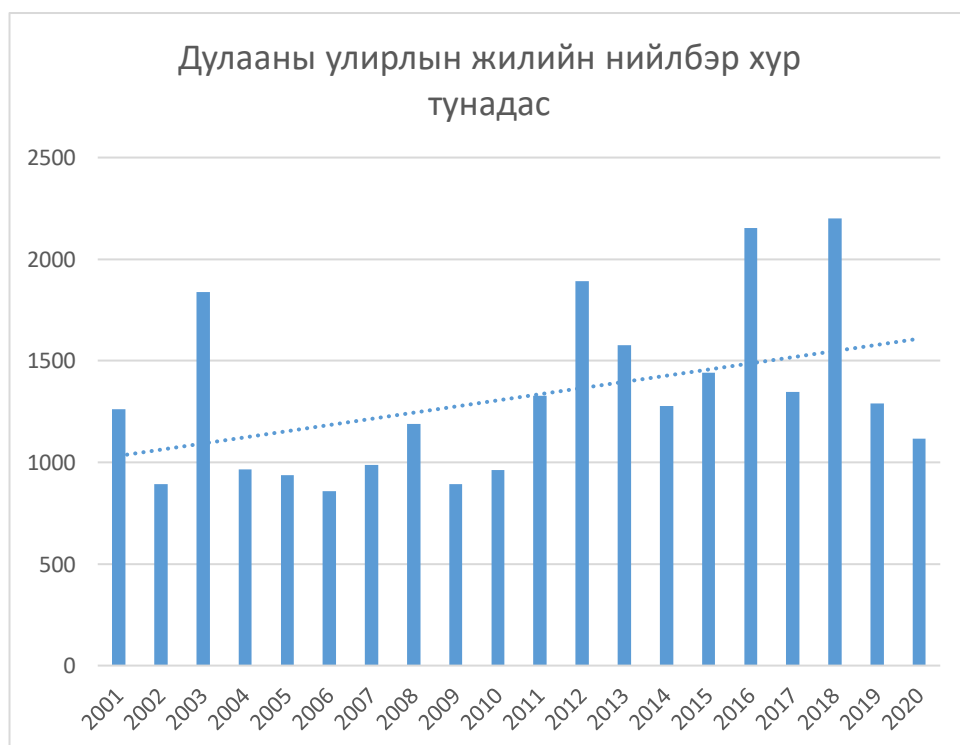
Хур тунадас:

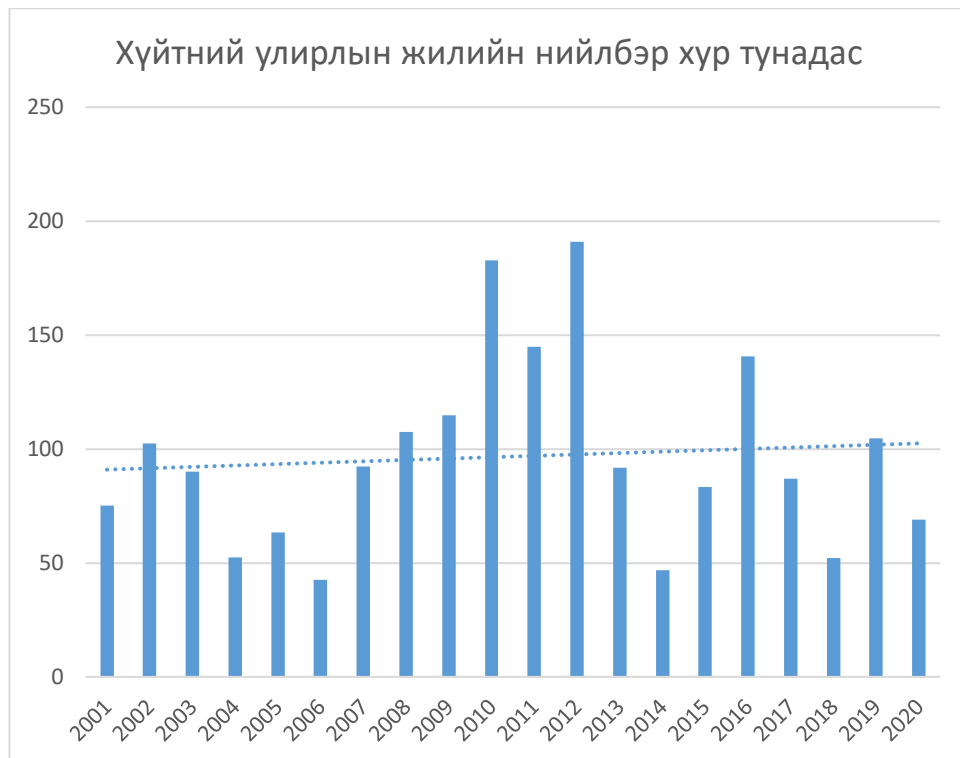
Монгол оронд хур тунадасны хэмжээ хойноосоо урагшлах тусам багасаж говийн нутгаар хамгийн бага буюу олон жилийн дундажаар 70-150мм тунадас ордог гэж судлагдсан байдаг. Дундговь аймгийн нутгаар олон жилийн дунджаар жилдээ 120 мм хур тунадас ордог байна. Сүүлийн 20 жилийн хур тунадасны хэмжээнээс үзвэл Мандалговь өртөөнд 84,6-188,0 мм, Сайхан-Овоод 25,7-222,2 мм, Эрдэнэдалайд 68,5-241,1 мм, Гурвансайханд 46,5-195,1 мм хооронд хэлбэлзэж байна. Жилийн нийлбэр хур тунадас өссөн хандлагатай байна.

Дулааны улирлын хур тунадас жилийн нийлбэр хур тунадасны 85-95 хувийг эзэлдэг бөгөөд энэ нь дулааны гаралтай конвекцийн үзэгдлүүд, мөн цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг мөн дулааны улиралд явуулдагтай холбоотой юм. Дулааны улирлын хур тунадас ихсэх хандлагатай, хүйтний улирлын хур тунадас аажим өсөх хандлагатай байна.

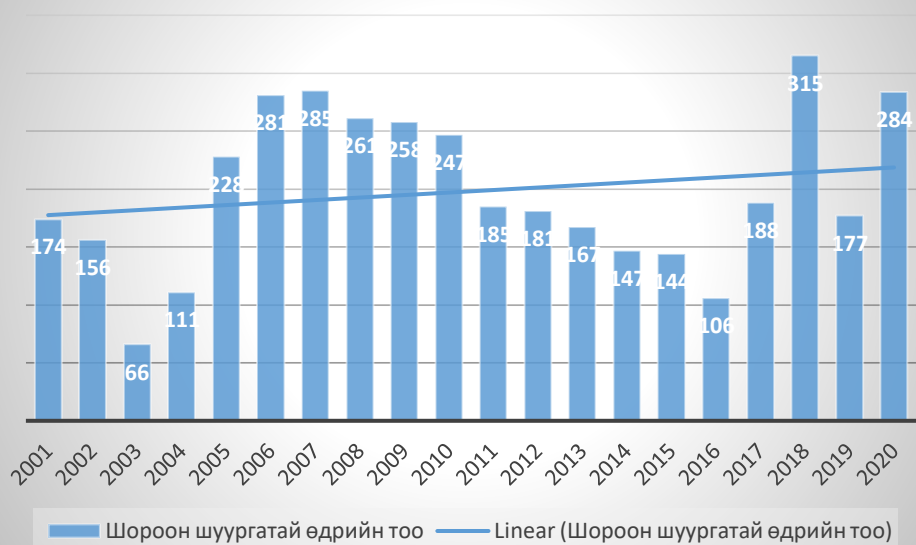

Хүчтэй салхи:

Салхины дундаж хурд 4-5м/с байдаг байна. Хүчтэй салхи, шороон шуурга нь эдийн засагт ихээхэн хор хохирол үзүүлдэг аюултай болон гамшигт үзэгдлийн нэг юм. Сүүлийн жилүүдэд хүчтэй салхины тохиолдлын тоо буурахгүй байгаа боловч энэ нь жил жил өөр өөр байх ба ялангуяа хүчтэй аадар борооны өмнө болон аадар бороотой давхцан ажиглагдаж түүний учруулсан хохирлын хэмжээ өсөх хандлагатай байна. Сүүлийн 20 жилд хүчтэй салхи, шороон шуурганы үзэгдэл өссөн хандлагатай байна.

Шороон шуургатай өдрийн тоо

Мэдээ гаргасан:

Уур амьсгалийн инженер Э.Бадамсүрэн